

AGRICULTURĂ PE MARTE
MARIA VARGA în dialog cu HARITINA MOGOȘANU

Inginer horticultor, Haritina Mogoșanu a fost membru în echipa care a aclimatizat planta Kiwi (*Actinidia deliciosa*) în România. Și-a susținut lucrarea de licență în Marea Britanie, remarcabil fiind mix-ul original între tehnici specifice atât horticulturii cât și marketingului. A obținut o bursă de studiu pentru masterat TEMPUS, cu o specializare în genetica plantelor, la câteva dintre cele mai reprezentative laboratoare în domeniu din Europa, cele de la Wye College, Imperial College of London.

Actualmente, Haritina Mogoșanu ocupă o funcție de expert în cadrul diviziei de Biosecuritate a Ministerului Agriculturii din Noua Zeelandă. În paralel, urmare a pasiunii sale pentru astronomie, Haritina este managerul relației cu vizitatorii a Observatorului Astronomic Național Carter, din Wellington, Noua Zeelandă, unde se implică în tot ceea ce înseamnă organizare și producție de evenimente, training, publicitate sau PR.

Dacă ar fi să te definești în câteva cuvinte, ce ne-ai spune despre tine?

Sunt un cercetător în știința vieții, cu abilități tehnice în biologia vegetală, biosecuritate și management de mediu. Am iubit întotdeauna stelele. Întotdeauna am fost inspirată de ele. Nu pot înceta să fiu uimită de cât de minunată este viața și cât de fragilă. În cariera mea m-am canalizat pe promovarea științei folosind spațiul ca sursă de inspirație și de înțelegere culturală privitor la ceea ce ne face atât de diferiți și ceea ce ne aduce împreună... din moment ce suntem toți făcuți din același Praful de stele...

Geniul cinematografului mondial, Charlie Chaplin, într-unul din filmele sale cu sonor, spune că: "Viața poate fi frumoasă dacă nu îți este frică de ea... ai nevoie doar de curaj, imaginație și câțiva bănuți". Acum aproximativ 10 ani ai avut curajul să lași totul în urmă și să pleci pe cealaltă emisferă a Pământului, tocmai în Noua Zeelandă, unde ți-ai construit o nouă viață. Iar despre imaginația ta, ce pot să spun? Visele tale au atins mereu cerul.

Da. Am reușit cumva să-mi urmez visele, în ciuda tuturor obstacolelor și am descoperit cine sunt cu adevărat. Îmi plac stelele și navele spațiale. Ca adolescentă, obișnuiam să-mi imaginez că sunt un biolog pe o navă spațială. Jumătate din acest vis a devenit realitate: eu sunt un inginer horticol, prototipul navei este încă în construcție în Australia. În ianuarie 2011 ai fost membră a echipajului misiunii RoMars 2011 - din cadrul programul spațial NASA, de simulare a unei vieți pe Marte, ce a avut loc la baza de cercetări marțiene Mars Desert Research Station din statul Utah, SUA.

Care a fost rolul tău în această misiune?

Ca specialist în managementul mediului înconjurător, am fost ofițerul responsabil cu biosecuritatea și sera hidroponică și în acest sens am condus experimentele științifice efectuate la baza de cercetări marțiene.

Cum este să trăiești într-un habitat închis, în spațiu îngust, cu alte 5 persoane?

Este minunat! Dacă ești tipul de om capabil să facă acest lucru.

Ce ați mâncat pe toată perioada misiunii?

Alimentele pe care le consumam erau deshidratate și proveneau dintr-un studiu de alimente NASA, astfel încât să mâncăm practic aceleași alimente ca și cele ale viitorilor Marsonauți. Am făcut o selecție: care au fost cele care ne-au plăcut și care nu.

De ce te-ai angajat în acest domeniu, al explorării Planetei Marte?

Eu cred că omenirea va progresa doar dacă beneficiază de o educație de calitate. Indiferent de ceea ce vor alege să fie atunci când cresc, oamenii ar trebui să ia decizii în cunoștință de cauză. Space este un cârlig foarte mare pentru a obține copii și studenți interesați în procesul de învățare. Destinația finală poate să nu fie spațiu, dar chiar dacă vor alege să devină, să spunem, biologi marini, reușita lor ar putea fi și pentru că, la un moment dat, în timp, s-au inspirat din spațiu. Marte este foarte interesant, deoarece are multe caracteristici asemănătoare Pământului și vom afla multe despre ambele planete în acest proces de descoperire.

Ești ambasador Futureintech și vizitezi școli ținând prelegeri pentru a-i inspira pe elevi și studenți în alegerea carierei lor. Ca „starryteller”, îți folosești pasiunea pentru spațiu și stele, pentru a sprijini educația și știința explorării spațiale prin proiecte de informare, cum ar fi KiwiSpace Foundation, Ancient Skies, și The Society of Maori Astronomy.

Nu există nici un înlocuitor pentru inspirație personală atunci când vine vorba de alegerea unei cariere. Noi, ambasadorii Futureintech, suntem persoane care lucrăm în tehnologie, inginerie și industriile bazate pe știință și ne oferim voluntar timpul nostru pentru a vizita școli. Acționăm ca modele de urmat, le spunem studenților poveștile noastre autentice, conectând munca noastră cu ariile de învățare a matematicii, științei și tehnologiei, coordonând echipele de proiect și inspirând tinerii pentru a explora o gamă largă de oportunități pentru o viitoare carieră plină de satisfacții și creativitate.

Mutarea ta în Noua Zeelandă nu s-a făcut doar într-o altă zonă geografică, ci și într-o altă cultură. Nu ți-a fost teamă de necunoscut, de depărtarea de casă, de obstacolele culturale pe care aveai să le întâmpini acolo?

Obstacolele, de asemenea, m-au învățat cum să fac un salt cu adevărat mare. Suișurile și coborâșurile din viața mea mi-au arătat că ceea ce numim „cultură” este doar un set de instrucțiuni transmise de la strămoșii noștri pentru a ne asigura cea mai bună supraviețuire. Îzvorâte din constrângeri geografice, diferențele culturale, însă, nu trebuie să genereze războaie.

Ai o fetiță frumoasă, ca tine. Cum te descurci în rolul de mamă?

Sunt foarte fericită. Ea este combustia necesară pentru a merge și mai departe, pentru a înțelege mai bine mecanismele umanismului faptelor și ideilor legate de viața în Univers. Călătoriile interplanetare sunt oportunități de a cunoaște mai mult despre originile noastre, datorie pe care o avem atât pentru noi cât și pentru cei care ne urmează.

În prelegerile tale despre stele, obișnuiești să spui că suntem făcuți din praf de stele.

Da, mi-a luat un timp pentru a descoperi adevăratul sens al acestui „suntem făcuți din praf de stele”, dar știi ce? Chiar asta suntem cu adevărat! Praf de stele!

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*